



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Krakowie

LKR.410.21.02.2020

Pan
Grzegorz Watycha
Burmistrz Miasta Nowy Targ
ul. Krzywa 1
34-400 Nowy Targ

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

zmienione zgodnie z treścią uchwały nr KPK-KPO.443.115.2021 Komisji Rozstrzygającej z dnia 10 sierpnia 2021 r.

P/20/046 Zbieranie i oczyszczanie ścieków komunalnych

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta Nowy Targ, ul. Długa 21, 34-400 Nowy Targ (dalej: <i>Urząd</i>)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Grzegorz Watycha, Burmistrz Miasta Nowy Targ, od 4 grudnia 2014 r. (dalej: <i>Burmistrz</i>) (akta kontroli str. 3)
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Planowanie, monitorowanie, koordynowanie i nadzorowanie realizacji zadań w zakresie gospodarki ściekowej. 2. Sprawowanie nadzoru nad postępowaniem ze ściekami komunalnymi. 3. Finansowanie zbierania i oczyszczania ścieków komunalnych.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2018 r. do 30 września 2020 r., z wykorzystaniem dowodów powstałych przed i po tym okresie.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontrolerzy	1. Jerzy Baranek, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/172/2020 z 1 grudnia 2020 r. 2. Łukasz Chudzik, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/165/2020 z 30 października 2020 r. (akta kontroli str. 1-4)

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, dalej: *ustawa o NIK*.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Mimo, iż w latach objętych kontrolą ponad 98% mieszkańców Miasta Nowy Targ (dalej: *Gmina*) korzystało z sieci kanalizacyjnej, a aglomeracja Nowy Targ (dalej: *aglomeracja*) osiągała cele dyrektywy ściekowej, NIK ocenia negatywnie wykonywanie części zadań, o których mowa w art. 5 ust. 6 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach³ (dalej: *ucpg*), w zakresie nadzoru nad postępowaniem ze ściekami komunalnymi na obszarze Gminy.

Zadania związane z planowaniem i realizacją zadań w zakresie gospodarki ściekowej w Gminie wykonywał Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Nowym Targu (dalej: *Spółka MZWiK* lub *Spółka*) oraz Rada Miasta Nowy Targ (dalej: *Rada*), która uchwałała wieloletnie plany rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych na terenie Gminy.

Gmina nie posiadała uregulowań dotyczących zbierania danych i informacji o realizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (dalej: *KPOŚK*) od nadzorowanego przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego oraz od pozostałych gmin wchodzących w skład aglomeracji. Nieprzypisanie tych zadań komórce organizacyjnej Urzędu i pracownikom spowodowało, że Urząd nie posiadał pełnej wiedzy o sposobie gospodarowania nieczystościami ciekłymi w Gminie, w tym o liczbie osób i nieruchomości obsługiwanych kanalizacją zbiorczą. Urząd nie zapewnił sobie możliwości weryfikacji rzetelności przedkładanych przez Spółkę MZWiK projektów sprawozdań z realizacji KPOŚK, które następnie były przysyłane Państwowemu Gospodarstwu Wodnemu Wody Polskie. Świadczy to o nienależytym monitorowaniu zadań związanych z gospodarką ściekową.

NIK ocenia negatywnie fakt, iż prowadzona przez Urząd ewidencja zbiorników bezodpływowych, przydomowych oczyszczalni ścieków oraz umów zawartych na odbieranie nieczystości ciekłych i osadów ściekowych nie spełniała wymagań określonych w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 2 *ucpg*, co uniemożliwiało kontrolę częstotliwości ich opróżniania. NIK zauważa również, że Urząd nie prowadził stosownych analiz danych zawartych w tej ewidencji oraz sprawozdaniach kwartalnych, składanych przez przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych i nie wykorzystywał ich do planowania i przeprowadzania kontroli przestrzegania przez właścicieli nieruchomości przepisów dotyczących gospodarki ściekowej.

Zdaniem NIK, głównym powodem powstania tych nieprawidłowości było nieprawidłowe funkcjonowanie w Urzędzie kontroli zarządczej.

W okresie objętym kontrolą realizacja zadań związanych z gospodarką ściekową planowana i finansowana była przez Spółkę MZWiK. Gmina w tym okresie, nie planowała w swoim budżecie i nie realizowała ww. zadań i nie podejmowała działań w celu pozyskania środków finansowych na ten cel ze źródeł zewnętrznych. W ocenie NIK, mając na uwadze postanowienia art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym⁴ (dalej: *usg*)⁵, Gmina powinna wspierać ww. Spółkę w zapewnieniu środków na zbieranie i oczyszczanie ścieków komunalnych na swoim terenie, tym bardziej, że w badanym okresie Spółka nie zrealizowała wszystkich zaplanowanych zadań. NIK zwraca również uwagę, iż zgodnie z postanowieniami art. 5 ust. 6 *ucpg*, do Burmistrza należy nadzór m.in. nad gospodarką ściekową na terenie gminy, a więc konieczne jest gromadzenie i analizowanie informacji o stanie realizacji poszczególnych zadań inwestycyjnych wykonywanych przez Spółkę MZWiK.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną, jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej. W niniejszym wystąpieniu zastosowano ocenę opisową.

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 1439, ze zm.

⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 713, ze zm.

⁵ Do zadań własnych gminy należy m.in. zaspokojenie potrzeb wspólnoty w zakresie kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Planowanie, monitorowanie, koordynowanie i nadzorowanie realizacji zadań w zakresie gospodarki ściekowej

1.1. Organizacja zadań w zakresie gospodarki ściekowej

W Gminie nie opracowano i nie wdrożono szczegółowych rozwiązań organizacyjnych pozwalających na zbieranie danych i informacji dotyczących realizacji zadań dotyczących gospodarki ściekowej zawartych w AKPOŚK 2017⁷, w tym od nadzorowanego przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego, weryfikacji tych danych oraz sporządzania sprawozdań z realizacji KPOŚK.

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu (dalej: *Regulaminem Urzędu*) obowiązującym w okresie objętym kontrolą, w Urzędzie odpowiedzialnym za prowadzenie zadań własnych gminy określonych w art. 7 ust. 1 pkt 3 usg oraz wynikających z ustawy ucpg był Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska (dalej: *Wydział GKiOŚ* lub *Wydział*). Należało do niego m.in.:

a) w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków, m.in.:

- opiniowanie projektów regulaminów dostarczania i odprowadzania ścieków,
- współpraca z Referatem ds. Drogownictwa Transportu w zakresie wykonywania kontroli sieci kanalizacyjnej i deszczowej na terenie miasta,
- wydawanie zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie zbiorowego odprowadzenia ścieków,

b) w zakresie utrzymania infrastruktury komunalnej, m.in.:

- przygotowanie projektu uchwał dotyczących ustalania wysokości cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej oraz za korzystanie z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej utrzymywanych przez wydział,
- udział w przekazaniu placu budowy oraz odbiorach technicznych i końcowych inwestycji związanych z infrastrukturą komunalną,
- przygotowanie wniosków, prowadzenie dokumentacji i rozliczanie środków pozabudżetowych (pomocowych) na rozbudowę lub odbudowę infrastruktury komunalnej.

Pracownikom Wydziału przypisano zadania dotyczące:

- prowadzenia ewidencji zbiorników bezodpływowych, przydomowych oczyszczalni ścieków, kontroli gromadzenia nieczystości ciekłych w tych zbiornikach oraz częstotliwości ich opróżniania, w tym zawartych umów na ich opróżnianie,
- prowadzenie ewidencji udzielonych i cofniętych zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych,
- zapewnienia opróżniania zbiorników bezodpływowych w przypadku, gdy właściciel nieruchomości nie zawarł umowy na opróżnianie zbiornika,
- kontroli spełniania przez przedsiębiorców warunków wydanych zezwoleń na opróżnianie zbiorników bezodpływowych oraz weryfikacji składanych przez nich sprawozdań kwartalnych.

Wydziałowi oraz żadnemu pracownikowi zatrudnionym w nim nie przypisano zadań i obowiązków dotyczących:

- tworzenia oraz dokonywania okresowego przeglądu obszarów i granic aglomeracji,
- prowadzenia inwestycji w zakresie zbierania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania i eksploatacji urządzeń kanalizacyjnych,
- identyfikowania nieruchomości niepodłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej i egzekwowania od ich właścicieli obowiązku podłączenia nieruchomości do sieci,

⁶ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana, jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁷ Piąta aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych zatwierdzona przez Radę Ministrów w dniu 31 lipca 2017 r.

- kontroli spełniania przez przedsiębiorców warunków wydanych zezwoleń oraz weryfikacji składanych przez nich kwartalnych sprawozdań.

(akta kontroli str. 11-53)

Burmistrz wyjaśnił, że:

- w Gminie obowiązuje wypracowany przez lata tryb, iż jednostka miejska świadcząca usługi zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków (Spółka MZWiK) była i jest odpowiedzialna za zbieranie danych dotyczących KPOŚK i przekazywania ich do właściwych instytucji w ramach sprawozdawczości. Do 2016 r. Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji był zakładem budżetowym i w związku z tym zakres jego działań obejmował kwestie związane z KPOŚK. Aktualnie MZWiK, jako spółka kapitałowa, realizuje zadania dotyczące sporządzania sprawozdań z realizacji KPOŚK na podstawie pisemnego polecenia Burmistrza⁸,
- z uwagi, iż zadania dotyczące tworzenia oraz dokonywania okresowego przeglądu obszarów i granic aglomeracji zostały nałożone na burmistrza ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne⁹ (dalej: *uPW*) i dotyczyły przeglądu granic i obszarów aglomeracji wyznaczonych na podstawie art. 87 ust. 1 tej ustawy, a uchwała w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Nowy Targ została uchwalona przez Radę Miasta Nowy Targ (dalej: *Rada*) 28 grudnia 2020 r., stąd nie było potrzeby wprowadzania do Regulaminu Urzędu tego zadania. Wymagany przegląd będzie musiał być przeprowadzony dopiero w 2022 r.,
- prowadzenie inwestycji w zakresie zbierania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania i eksploatacji urządzeń kanalizacyjnych jest zadaniem realizowanym przez Spółkę MZWiK, stąd nie było potrzeby wprowadzania go do Regulaminu Urzędu,
- zadania dotyczące identyfikowania nieruchomości niepodłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej i egzekwowania od ich właścicieli obowiązku podłączenia nieruchomości do sieci, kontroli spełniania przez przedsiębiorców warunków wydanych zezwoleń oraz weryfikacji składanych przez nich kwartalnych sprawozdań są realizowane w ramach zakresu działań Wydziału GKiOŚ. W najbliższym czasie zostanie przeprowadzona analiza w powyższym zakresie i w ślad za tym zostaną dokonane zmiany w Regulaminie Urzędu.

(akta kontroli str. 281-283)

W okresie objętym kontrolą Gmina posiadała „Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Nowy Targ”¹⁰. Zgodnie z regulaminem, właściciele nieruchomości niemający możliwości odprowadzenia nieczystości ciekłych do zewnętrznej sieci kanalizacyjnej lub nieposiadający przydomowych oczyszczalni ścieków bytowych, zobowiązani byli do opróżniania zbiorników bezodpływowych z częstotliwością, zapewniającą niedopuszczenie do ich przepełnienia i wylewania się zawartości na powierzchnię terenu.

(akta kontroli str. 54-72)

1.2. Weryfikacja aglomeracji

W okresie objętym kontrolą w Gminie obowiązywała uchwała Nr XXIX/418/16 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 28 października 2016 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Nowy Targ¹¹ o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM)¹² 110 264, z oczyszczalnią ścieków w Nowym Targu. Dane ujęte w AKOŚK 2017 były zgodne z obowiązującą uchwałą. Wniosek o zmianę planu aglomeracji przesłał do Urzędu

⁸ Burmistrz pismem GKiOŚ.7021.1.2.2019 z 17 stycznia 2019 r. i GKiOŚ.7021.1.2.2020 z 15 stycznia 2020 r. polecił Prezesowi Miejskiego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Nowym Targu sporządzić i przesłać Państwowemu Gospodarstwu Wodnemu Wody Polskie ankiety sprawozdawcze odpowiednio za 2018 r. i 2019 r. (akta kontroli str. 167-168, 360).

⁹ Dz. U. z 2020 r. poz. 310, ze zm.

¹⁰ Przyjęty uchwałą Nr XXXIX/354/2017 z dnia 24 lipca 2017 r., zmieniony uchwałą Nr XVI/173/2019 z dnia 27 grudnia 2019 r.

¹¹ Należało do niej miasto Nowy Targ oraz miejscowości w gminie Nowy Targ, Biały Dunajec, Poronin oraz Szaflary.

¹² RLM (równoważna liczba mieszkańców) – przez jednego równoważnego mieszkańca rozumie się ładunek substancji organicznych biologicznie rozkładalnych wyrażony, jako wskaźnik pięciodobowego biochemicznego zapotrzebowania na tlen w ilości 60 g tlenu na dobę.

Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego w Krakowie Burmistrz przy piśmie GKIOŚ.7021.1.3.2016 z 21 września 2016 r. Dla planowanych do budowy sieci kanalizacyjnej w aglomeracji przewidywany podstawowy wskaźnik koncentracji wynosił 120 Mk/km oraz wskazano obszary, dla których wskaźnik był niższy lub co najmniej równy 90 Mk/km.

(akta kontroli str. 315-338)

W okresie objętym kontrolą nie dokonywano zmian obszaru i granic aglomeracji. W skład aglomeracji wchodziło 5 gmin, tj. Miasto Nowy Targ oraz gminy Nowy Targ, Biały Dunajec, Szaflary i Poronin. Na obszarze tych gmin (wg stanu na 31 grudnia 2019 r.) mieszkało 87,3 tys. mieszkańców, w tym na terenie aglomeracji 53,2 tys. osób¹³.

Z uwagi, iż aglomeracja była utworzona przez Sejmik Województwa Małopolskiego, Burmistrz nie był zobowiązany do przeprowadzania (na podstawie art. 92 uPW), co 2 lata przeglądu obszarów i granic aglomeracji wyznaczonych na podstawie art. 87 ust. 1 ww. ustawy i takiego przeglądu nie przeprowadzał. Działania te podjęto w 2020 r. związku z opracowywaniem nowego projektu uchwały w sprawie wyznaczania aglomeracji – z dniem 31 grudnia 2020 r. upływał termin obowiązywania uchwały Sejmiku Województwa Małopolskiego.

(akta kontroli str. 4-8, 88-135, 314)

Gminy wchodzące w skład aglomeracji Nowy Targ¹⁴, 1 października 2020 r. zawarły porozumienie w sprawie współdziałania przy wyznaczeniu obszaru i granic aglomeracji Nowy Targ oraz ustalenia zasad współdziałania gmin objętych aglomeracją¹⁵. Za przygotowanie niezbędnej dokumentacji oraz projektu uchwały w sprawie utworzenia aglomeracji odpowiedzialna była gmina Miasto Nowy Targ, która zgodnie z porozumieniem, realizację powyższego zadania zleciła Spółce MZWIK, która następnie wykonanie stosownej dokumentacji zleciła firmie zewnętrznej. Projekt uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Nowy Targ uzgodniono z Dyrektorem Zarządu Zlewni Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w Nowym Sączu (postanowienie z 13 listopada 2020 r.) oraz Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Krakowie (postanowienie z 1 grudnia 2020 r.). Organy te nie zgłosiły uwag. Projekt uchwały zawierał wszystkie obligatoryjne elementy określone w § 4 rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w sprawie sposobu wyznaczania obszarów i granic aglomeracji¹⁶. Rada Gminy uchwałą Nr XXVI/286/2020 z dnia 28 grudnia 2020 r. wyznaczyła aglomerację Nowy Targ, tj. zgodnie z postanowieniami art. 87 ust. 1 uPW. Dla planowanej do budowy sieci kanalizacyjnej na obszarze aglomeracji, przewidywany wskaźnik koncentracji ma wynieść - 120,87 Mk/km i 93,75 Mk/km dla obszarów chronionych, a wydajność oczyszczalni ścieków – 116 200 RLM.

(akta kontroli str. 89-135)

1.3. Planowanie zadań w zakresie gospodarki ściekowej na terenie aglomeracji i obszarach poza aglomeracją

Ujęty w AKPOŚK 2017 zakres rzeczowy zakładał:

- budowę sieci kanalizacyjnej na obszarze Nowego Targu oraz 4 gmin wchodzących w skład aglomeracji¹⁷ o łącznej długości 37,6 km za kwotę 17 000,0 tys. zł – planowany termin zakończenia 31 grudzień 2021 r.,
- modernizację sieci kanalizacyjnej w dwóch gminach (Biały Dunajec i Poronin) o łącznej długości 2,0 km za kwotę 550,0 tys. zł – planowany termin zakończenia 31 grudzień 2020 r.,

¹³ Miasto Nowy Targ – 33,3 tys. mieszkańców (w tym na obszarze aglomeracji 32,5 tys. osób, tj. 97,6%) oraz odpowiednio gmina Nowy Targ – 24,1 tys. mieszkańców (2,5 tys., tj. 10,4%), Biały Dunajec – 7,2 tys. (6,5 tys., tj. 86,7%), Szaflary – 11,1 tys. (3,5 tys., tj. 31,5%), Poronin – 11,6 tys. (8,2 tys., tj. 70,7%).

¹⁴ Miasto Nowy Targ, Nowy Targ, Szaflary, Biały Dunajec oraz Poronin.

¹⁵ Podstawą zawarcia porozumienia były uchwały poszczególnych Rad Gmin, tj. uchwała Rady Miasta Nowy Targ Nr XXII/232/2020 z dnia 7 września 2020 r., Gminy Nowy Targ Nr XVII/161/2020 z dnia 27 sierpnia 2020 r., Rady Gminy Biały Dunajec Nr XIX/117/2020/2020 z dnia 17 sierpnia 2020 r., Szaflary Nr XX/151/2020 z dnia 26 sierpnia 2020 r., Gminy Poronin Nr XXVI/188/2020 z dnia 10 września 2020 r.

¹⁶ Dz. U. 2018 poz. 1586.

¹⁷ Gmina: Nowy Targ, Szaflary, Biały Dunajec, Poronin.

- działania inwestycyjne na oczyszczalni ścieków wraz z przeróbką osadu i jego zagospodarowaniem za kwotę 32 800 tys. zł – planowany termin zakończenia 31 grudzień 2021 r.,
- likwidację oczyszczalni ścieków Maruszyna oraz Murzasichle¹⁸.

Ogółem planowane koszty realizacji ww. zadań oszacowano na kwotę 50 350,0 tys. zł (w tym na zadania realizowane na obszarze Gminy 37 000 tys. zł¹⁹) i miały być sfinansowane ze środków: własnych samorządów gmin i przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych – 12 000,0 tys. zł, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska – 29 000,0 tys. zł oraz Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko – 9 350,0 tys. zł

Urząd posiadał kopię AKOŚK 2017, nie dysponował natomiast danymi/materiałami stanowiącymi podstawę jej sporządzenia.

Burmistrz wyjaśnił, że w Gminie obowiązuje wypracowany przez lata tryb, iż jednostka miejska świadcząca usługi zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzenia ścieków była i jest odpowiedzialna za zbieranie danych dotyczących KPOŚK i przekazywania ich do właściwej instytucji. Do 2016 r. był to zakład budżetowy – Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji, aktualnie Spółka MZWIK.

(akta kontroli str. 73-86, 281-285, 358-359)

Zaplanowane na potrzeby AKOŚK 2017 zadania i zrealizowane po jej przyjęciu mają zapewnić spełnienie przez aglomerację wszystkich trzech warunków dyrektywy 91/271/EWG, tj.:

- wydajność oczyszczalni ścieków po zrealizowaniu działań inwestycyjnych ma wynieść maksymalnie 118 790 RLM i ma być wyższa od ładunku generowanego na obszarze aglomeracji (112 159),
- jakość ścieków oczyszczonych odprowadzanych z oczyszczalni ma być zgodna z wymaganiami określonymi w przepisach uPW i przepisach wykonawczych do tej ustawy,
- wyposażenie aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych ma zagwarantować blisko 100% obsługi.

W AKOŚK 2017 zaplanowano wskaźnik zbierania siecią (% RLM korzystających z sieci) w wysokości 98% (w 2016 r. wynosił 95%) i przyrost liczby rzeczywistych mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej (po realizacji planowanych inwestycji) o 3 524 osoby. Urząd nie posiadał danych stanowiących podstawę wyliczenia ww. wskaźników.

Burmistrz wyjaśnił, że w Gminie obowiązuje wypracowany przez lata tryb, iż jednostka miejska świadcząca usługi zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzenia ścieków była i jest odpowiedzialna za zbieranie danych dotyczących KPOŚK i przekazywania ich do właściwej instytucji. Do 2016 r. był to zakład budżetowy Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji, aktualnie Spółka MZWIK.

Uchwała Sejmiku Małopolskiego w sprawie wyznaczenia aglomeracji Nowy Targ nie zawierała zadań/przedsięwzięć, jakie należy realizować, w zakresie zbierania i oczyszczania ścieków komunalnych (gospodarki ściekowej).

(akta kontroli str. 9-10, 73-86, 281-283)

W wieloletnim planie rozwoju i modernizacji urządzeń wodociagowych i urządzeń kanalizacyjnych na terenie Gminy na lata 2018-2022²⁰ zaplanowano wydatki na ogólną kwotę 16 920 tys. zł (do AKOŚK 2017 dla Gminy przyjęto wydatki w kwocie 37 000 tys. zł), z tego na:

- budowę kanalizacji w latach 2018-2022 kwotę 6 600,0 tys. zł (do AKOŚK 2017 – 7 000 tys. zł), w tym w 2018 r. – 2 200,0 tys. zł, w 2019 r. – 1 000,0 tys. zł, i 1 100 tys. zł w 2020 r.,
- modernizację kanalizacji odpowiednio 3 150,0 tys. zł, w tym 150,0 tys. zł, 500,0 tys. zł i 800,0 tys. zł,

¹⁸ Oczyszczalnie zostały zlikwidowane.

¹⁹ Środki Spółki MZWIK – 10 000 tys. zł oraz WFOŚiGW – 27 000 tys. zł.

²⁰ Przyjętym uchwałą Nr XLVII/456/2018 Rady Miasta Nowy Targ z dnia 26 marca 2018 r.

- modernizację i rozbudowę oczyszczalni odpowiednio 6 700,0 tys. zł (do AKPOŚK 2017 – 30 000 tys. zł), w tym 1 100,0 tys. zł, 1 400,0 tys. zł i 1 400,0 tys. zł,
- odkupienie infrastruktury kanalizacyjnej odpowiednio 470,0 tys. zł, w tym 70,0 tys. zł, 100,0 tys. zł i 100,0 tys. zł.

W 2018 r. zaplanowano odebrać 903 tys. m³ ścieków bytowych, w 2019 r. – 908 tys. m³, w 2020 r. – 916 tys. m³, w 2021 r. – 920 tys. m³ i 925 tys. m³ w 2022 r.

Plan nie zawierał informacji o długości sieci kanalizacyjnej, jaka ma być wybudowana i zmodernizowana oraz zakresu zadań do wykonania na oczyszczalni ścieków.

(akta kontroli str. 136-144)

W okresie objętym kontrolą Gmina posiadała regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków²¹, który spełniał wymagania określone w art. 19 ust. 5 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków²² (dalej: *uzzw*). Zgodnie z regulaminem przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne zobowiązane było m.in. do:

- przyjmowania do sieci kanalizacyjnej ścieków od odbiorcy usług, o jakości spełniającej wymogi określone w obowiązujących przepisach prawa, a w przypadku ścieków przemysłowych warunków określonych w zezwoleniach, decyzjach i umowie,
- utrzymania i zapewnienia prawidłowego działania w sposób ciągły i niezawodny, będących w posiadaniu przedsiębiorstwa urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych, przyłączy, prowadzenia remontów i usuwania na bieżąco awarii infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej,
- realizacji budowy i rozbudowy urządzeń kanalizacyjnych, ustalonych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, w zakresie uzgodnionym w wieloletnim planie rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych,
- wydania warunków (na wniosek inwestora) przyłączenia do sieci.

Zgodnie z *www*. regulaminem przedsiębiorstwo m.in.:

- nie mogło odmówić przyłączenia nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej, jeżeli posiada zdolności produkcyjne stacji oczyszczania ścieków oraz zdolności dostawcze istniejących układów odprowadzania ścieków,
- miało prawo odmówić przyłączenia nieruchomości do sieci, wyłącznie w sytuacji, w której nie posiada technicznych możliwości świadczenia usług (m.in. w szczególności, jeżeli brak jest sieci, nie posiada tytułu prawnego do dysponowania siecią), jeżeli przyłącze zostało wykonane niezgodnie z prawem lub bez uzyskania zgody przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego, bądź zostało wykonane niezgodnie z wydanymi warunkami technicznymi przyłączenia do sieci.

(akta kontroli str. nr 145-166)

Gmina w swoim budżecie nie planowała finansowania/dofinansowania przedsięwzięć, dotyczących przyłączania nowych użytkowników do sieci kanalizacyjnych, budowy i utrzymania stacji zlewnych oraz budowy przydomowych oczyszczalni ścieków.

Burmistrz wyjaśnił, że:

- prowadzenie inwestycji w zakresie zbierania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania i eksploatacji urządzeń kanalizacyjnych jest zadaniem realizowanym przez Spółkę MZWiK,
- zgodnie z postanowieniami art. 5 ust. 1 pkt 2 *uzzw*, realizację budowy przyłącza do sieci zapewnia na własny koszt osoba ubiegająca się o przyłączenie do sieci.

(akta kontroli str. 281-284, 290-291)

Zgodnie z przyjętą uchwałą Nr XXVII/286/2020 z dnia 28 grudnia 2020 r. wyznaczającą obszar i granice aglomeracji Nowy Targ, długość istniejącej sieci kanalizacyjnej ma wzrosnąć z 311,324 km do 316,426 km (5,102 km²³), liczba mieszkańców podłączonych do

²¹ Przyjęty uchwałą Nr XXXV/322/2017 Rady z dnia 27 marca 2017 r. oraz Nr LII/497/2018 z dnia 10 września 2018 r.

²² Dz. U. z 2020 r. poz. 2028.

²³ W gminie Miasto Nowy Targ o 4,302 km i gminie Poronin o 0,8 km.

sieci z 65 342 do 66 174 osób (o 832). Wskaźnik koncentracji dla obszarów chronionych ma wynieść 93,75 Mk/km, a na pozostałych terenach należących do aglomeracji 120,87 Mk/km.
(akta kontroli str. nr 87-135)

Ankietę aktualizacyjną na potrzeby aktualizacji AKPOŚK 2021²⁴ opracowała i przekazała Państwowemu Gospodarstwu Wodnemu Wody Polskie (dalej: PGW WP) w wyznaczonym terminie (tj. 31 października 2019 r.) Spółka MZWiK²⁵. Burmistrz nie dysponował dokumentacją (opracowaniami, analizami lub innymi dokumentami źródłowymi) potwierdzającą wielkości charakteryzujące aglomerację, ujęte w ankiecie aktualizacyjnej.

Burmistrz wyjaśnił, że w Gminie obowiązuje wypracowany przez lata tryb, iż jednostka miejska świadcząca usługi zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzenia ścieków była i jest odpowiedzialna za zbieranie danych, dotyczących KPOŚK i przekazywania ich do właściwej instytucji. Do 2016 r. był to zakład budżetowy – Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji, aktualnie Spółka MZWiK.

Burmistrz 25 listopada 2020 r. wystąpił do Ministra Klimatu i Środowiska o uwzględnienie w VI aktualizacji KPOŚK nowych danych, wynikających z projektu uchwały w sprawie wyznaczenia aglomeracji Nowy Targ, który został już pozytywnie uzgodniony z Dyrektorem Zarządu Zlewni w Nowym Sączu PGW WP oraz Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Krakowie.

(akta kontroli str. 87-88, 281-283)

1.4. Monitorowanie realizacji zadań w zakresie gospodarki ściekowej na terenie aglomeracji

W okresie objętym kontrolą Urząd nie zbierał od gmin wchodzących w skład Aglomeracji oraz Spółki MZWiK informacji oraz danych o stanie, postępach i efektach realizowanych przedsięwzięć ujętych w AKPOŚK 2017, jak również nie dokonywał w tym zakresie stosownych analiz.

Z-ca Burmistrza wyjaśnił, że:

- za realizację przedsięwzięć i wymaganych wskaźników ujętych w AKPOŚK 2017 na obszarze aglomeracji odpowiada Spółka MZWiK świadcząca usługi na terenie miasta Nowy Targ oraz Podhalańskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. działające na terenie pozostałych gmin objętych aglomeracją Nowy Targ,
- informacje, dane o stanie, postępach i efektach realizowanych przedsięwzięć ujętych w AKPOŚK 2017 w imieniu Gminy (jako gminy wiodącej) zbierała Spółka MZWiK, która sporządzała wymagane sprawozdania. Gotowe sprawozdania Spółka przekazywała do Urzędu.

(akta kontroli str. 213-216)

Wykonanie zaplanowanych przedsięwzięć spowoduje spełnienie przez aglomerację wszystkich trzech warunków określonych w dyrektywie 91/271/EWG²⁶.

Z danych uzyskanych w toku kontroli wynika m.in., że Spółka w okresie objętym kontrolą realizowała 50 zadań związanych ze zbiorowym odprowadzaniem ścieków, w tym w 14 przypadkach nie zakończono ich w planowanym terminie (wszystkie zostały zakończone do dnia 31 października 2020 r.). Opóźnienia te nie będą miały wpływu na osiągnięcie celów zawartych w AKPOŚK 2017 i były spowodowane m.in. problemami z uzyskaniem zgód właścicieli nieruchomości, na których miały być prowadzone inwestycje, jakością wykonanych prac przez wykonawców oraz warunkami pogodowymi.

Z informacji uzyskanych przez Urząd (w toku kontroli) od Podhalańskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego Sp. z o.o. w Nowym Targu wynika, że w przypadku pozostałych gmin wchodzących w skład aglomeracji, na planowane wybudowanie do 31 grudnia 2021 r.

²⁴ Sporządzoną na wniosek Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z dnia 6 września 2019 r.

²⁵ Burmistrz pismem GKiOŚ.7021.1.5.2019 z 15 października 2019 r. polecił Prezesowi Spółki MZWiK wypełnienie i przesłanie Państwowemu Gospodarstwu Wodnemu Wody Polskie ankiety zgodnie z aktualnym formularzem i przesłanie kopii do Wydziału GKiOŚ (akta kontroli str. 361-362).

²⁶ Wydajność oczyszczalni zostanie dostosowana do usuwania 100% ładunku zanieczyszczeń powstających w aglomeracji, zastosowanie odpowiednich technologii oczyszczania ścieków gwarantuje osiągnięcie wymaganych standardów oczyszczania ścieków (w tym podwyższone usuwanie biogenów) oraz umożliwi blisko 100% obsługę aglomeracji.

24,6 km sieci kanalizacyjnej, do 30 września 2020 r. wybudowano 18,8 km, tj. 76,4% i zmodernizowano 0,43 km sieci (do 31 grudnia 2020 r. zaplanowano zmodernizować 2,0 km). Oczyszczalnie ścieków Maruszyna i Murzasichle – zgodnie z planem, zostały zlikwidowane.

(akta kontroli str. tabele 339-348, 358-359)

Sprawozdania z realizacji KPOŚK sporządzała Spółka MZWiK. Sprawozdanie za 2018 r. i 2019 r. przekazano PGW Wody Polskie w terminach określonych w art. 89 ust. 1 uPW, tj. sprawozdanie za 2018 r. Spółka MZWiK przekazała 31 stycznia 2019 r.), a za 2019 r. Burmistrz przekazał 27 lutego 2020 r. Korekt i uzupełnień sprawozdań (na wniosek PGW Wody Polskie) dokonała Spółka MZWiK. Urząd nie posiadał informacji o dokonanych zmianach i uzupełnieniach sprawozdania za 2018 r. Natomiast w sprawozdaniu za 2019 r. dokonano 2 korekt i uzupełnień – dotyczyły wpisania wielkości całkowitych w kolumnach 83-95 formularza ankiety sprawozdawczej, korekty danych w kolumnie 22 (liczba mieszkańców zamieszkałych na pobyt stały i czasowy na obszarze aglomeracji) oraz w kolumnie 24 (liczba mieszkańców stałych korzystających ze zbiorników bezodpływowych). Korekty i uzupełnienia zostały przekazane w terminie 14 dni od otrzymania wezwania. Urząd nie posiadał informacji (od poszczególnych gmin wchodzących w skład Aglomeracji) umożliwiających weryfikację danych zawartych w sprawozdaniach.

Urząd nie dysponował danymi umożliwiającymi zweryfikowanie danych wykazanych w ww. sprawozdaniach, jak również wielkości wskaźników dla aglomeracji według stanu na 30 września 2020 r.

Z-ca Burmistrza wyjaśnił, że Urząd nie zbierał danych/informacji o stanie i postępach oraz uzyskiwanych efektach realizacji przedsięwzięć ujętych w AKPŚK 2017 od nadzorowanego przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego oraz od pozostałych gmin wchodzących w skład aglomeracji, gdyż w imieniu Gminy dane te zbierała Spółka MZWiK, która sporządzała stosowne sprawozdania.

(akta kontroli str. 167-182, 213-215)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W obowiązującym w okresie kontroli Regulaminie Urzędu oraz zakresach czynności pracowników nie przypisano zadań związanych wprost z realizacją KPOŚK, w tym zbierania i weryfikacji danych i informacji dotyczących realizacji KPOŚK od nadzorowanego przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego oraz pozostałych gmin wchodzących w skład aglomeracji Nowy Targ, a także identyfikowania nieruchomości niepodłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej i egzekwowania od ich właścicieli obowiązku podłączenia nieruchomości do sieci, kontroli spełniania przez przedsiębiorców warunków wdanych zezwoleń oraz weryfikacji składanych przez nich kwartalnych sprawozdań.

(akta kontroli str. 11-53)

2. W okresie objętym kontrolą Burmistrz nie wypełnił obowiązku określonego w art. 68 oraz 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych²⁷, gdyż nie zapewnił właściwego nadzoru nad realizacją zadań jednostki dotyczących gospodarki ściekowej oraz organizacji systemu zarządzania jednostką.

Systemem kontroli zarządczej nie objęto całego procesu organizacji pracy w jednostce, w tym: przydziału obowiązków zapewniających efektywną i prawidłową działalność Urzędu, zapewnienia wiarygodności sprawozdań, a także efektywności i skuteczności przepływu informacji, co skutkowało niewłaściwym wykonaniem zadań związanych z gospodarką ściekową. I tak:

- Burmistrz z przyczyn organizacyjnych nie dysponował dokumentami potwierdzającymi prawidłowość danych przedstawianych w sprawozdaniach z realizacji KPOŚK za 2018 r. i 2019 r.,

²⁷ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305).

- w wieloletnim planie rozwoju i modernizacji urządzeń wodociagowych i urządzeń kanalizacyjnych na terenie Gminy na lata 2018-2022 nie zaplanowano wydatków na poziomie odpowiadającym zadaniom ujętym w AKPOŚK 2017, w tym nie przewidziano pełnych wydatków na modernizację i rozbudowę oczyszczalni ścieków (zaplanowano 6 700,0 tys. zł, a w AKPOŚK 2017 przewidziano 30 000 tys. zł),
- w Urzędzie nie zapewniono odpowiedniego nadzoru nad realizacją zadań w zakresie: kontroli gromadzenia nieczystości ciekłych w zbiornikach bezodpływowych i częstotliwości ich opróżniania, rzetelnego prowadzenia ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków, zapewnienia opróżniania zbiorników.

(akta kontroli str. 16-51)

3. Gmina nie posiadała spójnej i kompleksowej polityki właścicielskiej w stosunku do Spółki MZWiK oraz przejrzystych zasad nadzoru, w szczególności merytorycznego. Urząd nie posiadał stosownych komórek do sprawowania nadzoru właścicielskiego²⁸. Nie określono zasad współpracy z organami tych spółek, ani nie opracowano systemu weryfikacji dokumentów przedkładanych przez Spółkę.

Burmistrz wyjaśnił m.in., że:

- Gmina nie ma przyjętej polityki właścicielskiej w stosunku do Spółki MZWiK,
- zadania w zakresie kontroli działalności przedmiotowej Spółki realizowane są za pośrednictwem przedstawicieli Gminy w radzie nadzorczej, którzy zobowiązani są do egzekwowania praw własnościowych poprzez nadzór nad Spółką,
- osobiście uczestniczy w zgromadzeniu wspólników, które sam prowadzi. Zgromadzenia poprzedzone są wnikliwą analizą przedmiotu uchwał, które mają być przyjęte,
- Zarząd Spółki przedstawia obszerne sprawozdania z jej działalności i udziela wyjaśnień w trakcie posiedzeń zgromadzenia wspólników,
- Wydział GKiOŚ oraz Referat ds. Drogownictwa i Transportu Urzędu na bieżąco współpracują ze Spółką MZWiK,
- realizowany system nadzoru właścicielskiego wobec Spółki jest zgodny z prawem i zapewnia nadzór nad nią.

(akta kontroli str. 292-312)

Zgodnie ze standardami kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych, zawartymi w Komunikacie nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r.²⁹, struktura organizacyjna jednostki powinna być dostosowana do aktualnych celów i zadań jednostki, a zakres zadań poszczególnych komórek organizacyjnych powinien być określony w formie pisemnej w sposób przejrzysty i spójny. Aktualny zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności powinien być określony dla każdego pracownika.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie planowanie, monitorowanie, koordynowanie i nadzorowanie realizacji zadań w zakresie gospodarki ściekowej.

Ocenę uzasadnia niepełne uwzględnienie w organizacji Urzędu obowiązków w zakresie zbierania i oczyszczania ścieków komunalnych oraz niewystarczające przygotowanie organizacyjne do prowadzenia spraw w tym zakresie, skutkujące niewłaściwym wypełnianiem zadań, bądź brakiem ich realizacji. W ocenie NIK, brak monitoringu stanu i postępów oraz uzyskiwanych efektów realizowanych przedsięwzięć ujętych w AKPOŚK 2017, w przypadku wystąpienia opóźnień w realizacji zadań lub zaniechania ich realizacji, może skutkować nieosiągnięciem zakładanych wskaźników i tym samym nie zapewnić wykonania postanowień dyrektywy 91/27/EWG.

²⁸ O których mowa w art. 212 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1526).

²⁹ Dz. Urz. Min. Fin. z 2009 r. Nr 15 poz. 84.

2. Sprawowanie nadzoru nad postępowaniem ze ściekami komunalnymi na obszarze gminy

Opis stanu faktycznego

2.1. Sprawowanie nadzoru nad postępowaniem ze ściekami komunalnymi na

2.1.1. W okresie objętym kontrolą na obszarze Gminy mieszkało od 32 193 stałych mieszkańców w 2018 r. do 31 627 w 2020 r. (wg stanu na 30 września). Urząd poza danymi zawartymi w:

- kwartalnych sprawozdaniach podmiotów prowadzących działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych,
- sprawozdaniach rocznych przekazywanych przez Spółkę MZWIK (*zawierały dane o ilości skarg i wniosków wniesionych przez odbiorców usług, terminowości i sposobu ich załatwienia, częstotliwości awarii i przyczyn ich trwania oraz sposobu i szybkości załatwiania wniosków sformułowanych przez organy przeprowadzające kontrole*),
- ustaleniami dokonanymi w trakcie kontroli nieruchomości,
- ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków

nie posiadał pełnych danych o:

- liczbie mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej, zbierających ścieki w bezodpływowych zbiornikach i oczyszczających ścieki w przydomowych oczyszczalniach,
- liczbie nieruchomości, których właściciele zobowiązani byli do podłączenia ich do istniejącej i budowanej sieci kanalizacyjnej.

Z-ca Burmistrza wyjaśnił, że Urząd nie dysponuje pełną wiedzą o liczbie mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej, zbierających i oczyszczających ścieki w przydomowych oczyszczalniach ścieków oraz zbierających nieczystości ciekłe w bezodpływowych zbiornikach. Danymi takimi dysponuje Spółka MZWIK, która na terenie miasta Nowy Targ realizuje zadania związane z gospodarką komunalną.

Prezes Spółki MZWIK w wyjaśnieniu podał, że nie posiada danych dotyczących przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zbiorników bezodpływowych zlokalizowanych na terenie miasta Nowy Targ, gdyż ewidencję tę posiada i aktualizuje Urząd.

(akta kontroli str. 221, 229-236, 257-293, 213-219, 313)

Urząd nie posiadał danych o liczbie mieszkańców Gminy, którzy stosowali poszczególne metody pozbywania się nieczystości ciekłych. Z danych pozyskanych w toku kontroli od Spółki MZWIK wynika, że w 2018 r. w Gminie mieszkało 32 193 stałych mieszkańców, z tego z sieci kanalizacyjnej korzystało 32 120 stałych mieszkańców (99,8%), w 2019 r. odpowiednio 31 979 i 30 708 (96,0%), w 2020 r. (wg stanu na 30 września) 31 627 i 30 043 (95,0%). Zmniejszanie się wskaźnika zbierania ścieków było spowodowane spadkiem liczby mieszkańców Gminy z 32 193 osób na dzień 31 grudnia 2018 r. do 30 043 osób na dzień 30 września 2020 r. Dla całej aglomeracji wskaźnik ten na dzień 30 września 2020 r. wyniósł 98,2%.

Do dnia zakończenia kontroli Urząd nie posiadał informacji o liczbie osób/nieruchomości zbierających nieczystości ciekłe w bezodpływowych zbiornikach, zbierających i oczyszczających ścieki w przydomowych oczyszczalniach ścieków.

Na terenie Gminy w 2018 r. odprowadzono ogółem 1 270,3 tys. m³ (1 254,4 tys. m³ przez osoby korzystające z sieci kanalizacyjnej i 15,9 tys. m³ zbierających nieczystości ciekłe w bezodpływowych zbiornikach, w 2019 r. odpowiednio 1 309,1 tys. m³ (129,3 tys. m³ i 15,8 tys. m³) – wzrost o 3,1% i 933,0 tys. m³ (921,8 tys. m³ i 11,2 tys. m³) w 2020 r. (do 30 września).

Urząd prowadził w formie elektronicznej rejestr zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków. Rejestr zawierał m.in. następujące dane: nazwisko i imię właściciela nieruchomości, nr i adres nieruchomości, liczbę osób zamieszkałych na posesji. Na 593 pozycje odnotowane w rejestrze:

- 537 dotyczyło zbiorników bezodpływowych, w tym w 30 przypadkach podano pojemność zbiornika, w 15 że zawarto umowę na wywóz nieczystości, w 331 przypadkach podano ilość wywiezionych nieczystości płynnych w ciągu roku,

- 56 dotyczyło przydomowych oczyszczalni ścieków, w tym 2 przypadkach podano ilość wywiezionego osadu.

Na 31 grudnia 2018 r. w omawianym rejestrze odnotowanych było 1 513 nieruchomości wyposażonych w bezodpływowe zbiorniki na nieczystości ciekłe lub przydomowe oczyszczalnie ścieków, a na dzień 31 grudnia 2019 r. i 30 września 2020 r. – 593 nieruchomości.

Pracownik prowadzący rejestr zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków wyjaśnił, że zmniejszenie liczby nieruchomości wyposażonych w bezodpływowe zbiorniki na nieczystości ciekłe było spowodowane podłączeniem nieruchomości do sieci kanalizacyjnej oraz dokonaną weryfikacją obowiązującej do 2019 r. ewidencji.

(akta kontroli str. 183-194, 288-289)

Urząd w 2019 r. dokonał weryfikacji zbiorników bezodpływowych ujętych w ewidencji. Bazą danych, do przeprowadzenia weryfikacji były informacje/zestawienia przesyłane przez Spółkę MZWIK³⁰ oraz druki zgłoszeniowe do ewidencji zbiorników bezodpływowych, przydomowych oczyszczalni ścieków oraz oświadczenia o ich likwidacji. Druki oraz prośba o ich wypełnienie i odesłanie były zamieszczone na stronie internetowej Urzędu oraz dostępne w siedzibie Urzędu.

Pracownik odpowiedzialny za dokonanie aktualizacji ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków wyjaśnił, że:

- tworząc nowy rejestr ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków bazował na: dotychczasowym rejestrze, danych przesyłanych przez Spółkę MZWIK, zgłoszeniach dokonanych drogą internetową oraz danych pozyskanych w toku kontroli,
- tworząc rejestr nie porównywał nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe i przydomowe oczyszczalnie z nieruchomościami zaewidencjonowanymi w Wydziale Rozwoju, Urbanistyki i Gospodarki Nieruchomościami Urzędu, gdyż mając informację o liczbie osób objętych systemem gospodarowania odpadami i liczbą osób podłączonych do kanalizacji wiedział, jaka jest liczba nieruchomości, jaka może być wyposażona w jeden z tych elementów,
- dokonując aktualizacji ewidencji zbiorników bezodpływowych weryfikował telefonicznie posiadane dane, z danymi organu administracji architektoniczno-budowlanej Starosty Nowotarskiego. Z rozmów tych nie sporządzał stosownej dokumentacji.

(akta kontroli str. 201-209)

Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że dla kontrolowania prawidłowości (częstotliwości) opróżniania zbiorników bezodpływowych korzystano z danych przekazywanych, co miesiąc przez Spółkę MZWIK o ilości przyjętych przez stację zlewną ścieków od poszczególnych właścicieli nieruchomości z terenu miasta, danych o liczbie osób zamieszkałych daną nieruchomość oraz przeciętnej normy zużycia wody na jednego mieszkańca.

(akta kontroli str. 218)

Dane dotyczące liczby zbiorników bezodpływowych w Gminie oraz liczby przydomowych oczyszczalni ścieków, podane w załączniku do sprawozdania SG-1 za 2018 r. i 2019 r. były zgodne z prowadzoną ewidencją.

(akta kontroli str. 183-198)

Według ewidencji zbiorników bezodpływowych prowadzonej przez Urząd, na 537 nieruchomości wyposażone w zbiorniki bezodpływowe, w 15 przypadkach właściciele nieruchomości miało zawarte umowy na ich opróżnianie.

Z-ca Burmistrza wyjaśnił, że Gmina nie dysponuje dokładną wiedzą, ilu właścicieli nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe, posiadało umowy na ich opróżnianie. Informacje te są weryfikowane podczas kontroli. Gmina nie organizowała opróżniania, gdyż nie było takiej potrzeby.

³⁰ Zawierały m.in. nazwę i adres podmiotu korzystającego z usługi wywiezienia przez Spółkę nieczystości ciekłych oraz ilość wywiezionej nieczystości.

Kontrola 108 nieruchomości niepodłączonych do kanalizacji ściekowej wykazała, że w rejestrze bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe i przydomowych oczyszczalni ścieków ujętych było 51 nieruchomości, tj. 47,2%, natomiast w przypadku pozostałych 57 nieruchomości, tj. 52,8% brak było stosownych informacji.

Z-ca Burmistrza wyjaśnił, że za realizację przedsięwzięć związanych z gospodarką ściekową na terenie gminy Miasto Nowy Targ, w tym ujętych w AKPOSK 2017 odpowiada Spółka MZWiK. W przypadku, gdy mieszkańcy nie chcieli podłączyć się do sieci kanalizacyjnej, Spółka przekazywała stosowną informację do Urzędu, a Urząd podejmował działania mające na celu wyegzekwowanie obowiązku wynikającego z art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, wysyłając wezwania do wykonania tego obowiązku.

(akta kontroli str. 183-194, 210-214, 215-218, 313)

Urząd prowadził ewidencję przedsiębiorców świadczących usługi w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych na terenie miasta Nowy Targ. Wykaz tych podmiotów był udostępniony mieszkańcom na stronie internetowej Urzędu. Liczba podmiotów wykazanych w ewidencji była zgodna ze stanem faktycznym.

W 2018 r. działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych na terenie Gminy prowadziło 11 przedsiębiorców, w 2019 r. – 12 i 14 w 2020 r., w tym jedna jednostka gminna (Spółka MZWiK). W 2020 r. 2 podmioty zakończyły działalność gospodarczą³¹.

(akta kontroli str. 223, 227-228)

W okresie objętym kontrolą wszyscy przedsiębiorcy świadczący ww. usługi złożyli w Urzędzie kwartalne sprawozdania z prowadzonej działalności. Sprawozdania zawierały informacje i wykazy wymagane art. 9o ust. 3 i 4 ucpg. W przedłożonej dokumentacji za okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2019 r. brak było śladów (np. dokumentów, adnotacji) potwierdzających ich weryfikację pod kątem prawidłowości ich sporządzenia i terminowości złożenia. Natomiast do sprawozdań złożonych w 2020 r. (sprawozdania za IV kw. 2019 r., I, II i III kw. 2020 r.) były dołączone karteczki z informacją, iż dokonano ich sprawozdania i nie stwierdzono nieprawidłowości. Urząd w kontrolowanym okresie nie występował do przedsiębiorców o uzupełnienie lub poprawienie złożonych sprawozdań.

Na 103 złożone sprawozdania kwartalne, jedno zostało złożone po terminie – sprawozdanie za I kwartał 2020 r. przedsiębiorca złożył 6 maja 2020 r. (termin 30 kwietnia 2020 r.). Urząd nie podjął wobec niego żadnych działań. Pracownik weryfikujący sprawozdania wyjaśnił, że z uwagi, iż przedsiębiorca, poza tym jednym przypadkiem, sprawozdania składał w terminie, stąd nie podjął wobec niego żadnych działań określonych przepisami prawa.

(akta kontroli str. 233-236, 288-289)

W okresie objętym kontrolą, według złożonych przez przedsiębiorców sprawozdań, odebrali oni od właścicieli nieruchomości 47 115,7 m³ nieczystości (według Spółki MZWiK do oczyszczalni dostarczono 42 026 m³), z tego odpowiednio w 2018 r. 16 076,4 m³ (14 952 m³), w 2019 r. 16 337,1 m³ (15 852 m³) i 14 702,2 m³ (11 222 m³). Łączna liczba właścicieli, od których odbierali nieczystości w danym kwartale mieściła się w przedziale od 431 w I kwartale 2020 r. do 590 w III kwartale 2018 r.

Pracownik odpowiedzialny za sprawdzanie rzetelności składanych przez przedsiębiorców sprawozdań wyjaśnił m.in., że sprawozdania przygotowywane są przez przedsiębiorców, a dokonując ich weryfikacji nie żąda od nich dokumentów źródłowych odnośnie odebranych i oddanych nieczystości ciekłych. Sprawozdaniach mogą zawierać dane dotyczące nieczystości oddanych na inne stacje zlewne.

(akta kontroli str. 224, 237-240, 364)

Spółka MZWiK po zakończeniu danego miesiąca przekazywała Burmistrzowi zestawienie wywiezionych nieczystości z nieruchomości położonych w Nowym Targu. Zestawienia

³¹ W jednym przypadku, z dniem 31 października 2020 r. wygasło zezwolenie, w drugim przypadku została rozwiązana umowa spółki.

zawierały adres nieruchomości oraz ilość wywiezionych nieczystości w m³. Ponadto Spółka przekazywała sprawozdania kwartalne dotyczące opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych. Zawierały one m.in. ilość i rodzaj nieczystości ciekłych odebranych z obszaru gminy oraz liczbę właścicieli nieruchomości, od których zostały odebrane nieczystości ciekłe.

(akta kontroli str. 229)

2.2. Zwiększanie liczby użytkowników sieci kanalizacyjnej

W okresie objętym kontrolą Urząd:

- nie posiadał danych/wykazu nieruchomości, których właściciele zgodnie z postanowieniami art. 5 ust. 1 pkt 2 ucpg, zobowiązani byli do przyłączenia do istniejącej sieci kanalizacyjnej (oddanej do użytku do końca 2017 r.) i do nowo wybudowanej (oddanej do użytku w latach 2018 r. do 2020 r. - do 30 września) oraz danych o liczbie mieszkańców Gminy podłączonych do sieci kanalizacyjnej,
- nie dokonywał weryfikacji nieruchomości i mieszkańców z ewidencją nieruchomości na potrzeby ustalania podatku od nieruchomości oraz innych prowadzonych w gminie ewidencji dla obszarów objętych sieciami kanalizacyjnymi.

Z-ca Burmistrza wyjaśnił, że:

- za realizację zadań związanych z gospodarką ściekową na terenie miasta Nowy Targ odpowiada Spółka MZWiK i ona posiada informacje, które nieruchomości położone na terenie miasta Nowy Targ są i które mogą być podłączone do istniejącej sieci kanalizacyjnej oraz ile osób korzysta z sieci kanalizacyjnej,
- sprawozdania z realizacji KPOSK za 2018 r. i 2019 r. sporządzała ww. Spółka i ona podała dane o liczbie mieszkańców, podłączonych do sieci kanalizacyjnej, gdyż Urząd nie dysponuje takimi danymi.

(akta kontroli str. 200-201, 215-219)

Z informacji uzyskanej w toku kontroli od Spółki MZWiK wynika, że w latach 2018-2020 (do 30 września):

- do Spółki wpłynęło 409 wniosków o wydanie warunków technicznych przyłączenia nieruchomości do miejskiej sieci kanalizacyjnej, z czego 371 rozpatrzono pozytywnie i 38 negatywnie (z uwagi na brak sieci kanalizacyjnej w obrębie nieruchomości),
- do sieci kanalizacyjnej podłączono 201 nieruchomości, z czego 72 w 2018 r., 83 w 2019 r. i 46 w 2020 r. (do 30 września).

(akta kontroli str. 274-275)

Urząd nie planował i nie prowadził działań informacyjno-edukacyjnych. Z-ca Burmistrza wyjaśnił, że za działania informacyjno-edukacyjne odpowiada Spółka MZWiK, która na terenie Gminy realizuje zadania z zakresu gospodarki komunalnej.

Spółka MZWiK opracowała i udostępniła mieszkańcom Gminy dwie ulotki informacyjne. W pierwszej ulotce zawarto m.in. informacje o zakresie działalności Spółki, obowiązku regularnego opróżniania zbiorników na nieczystości ciekłe, normę (ilość) nieczystości ciekłych na osobę w miesiącu oraz, że nieruchomości, z których ilość wywiezionych ścieków jest rażąco niższa od przyjętych norm będą szczegółowo weryfikowane pod kątem stosowania i przestrzegania przepisów o ochronie środowiska, a kara grzywny za te wykroczenia wynosi 5 tys. zł. Ponadto podano, że właściciele nieruchomości wyposażonych w zbiorniki na nieczystości ciekłe, a posiadające możliwość podłączenia do miejskiej sieci kanalizacyjnej mają obowiązek podłączenia się do niej (podano podstawę prawną).

W drugiej ulotce wymieniono nieczystości, które mogą trafić do sieci kanalizacyjnej i te, które nie powinny trafić.

(akta kontroli, str. 213-217, 277-280)

W okresie objętym kontrolą Gmina nie dofinansowała realizacji podłączeń do sieci kanalizacyjnej i nie występowała do podmiotów zewnętrznych, w tym funduszy o przyznanie środków finansowych na to zadanie.

Urząd nie posiadał wiedzy o wszystkich nieruchomościach położonych na terenie Gminy, których właściciele zobowiązani byli do podłączenia jej do istniejącej sieci kanalizacyjnej.

(akta kontroli str. 210-219, 290-291)

Burmistrz:

- w 2018 r., w 17 przypadkach wszczął postępowanie administracyjne zmierzające do wydania decyzji nakazującej właścicielowi nieruchomości wykonanie obowiązku wynikającego z art. 5 ust. 1 ucpg i podłączenie nieruchomości do sieci kanalizacyjnych wybudowanych przez 1 stycznia 2018 r. W 13 przypadkach nieruchomość została przyłączona, w 3 przypadkach z uwagi na brak możliwości technicznych i w jednym przypadku na brak uzasadnienia ekonomicznego nie podłączono,
- w 7 wszczął postępowanie administracyjne zmierzające do wydania decyzji nakazującej właścicielowi nieruchomości do przyłączenia jej do sieci kanalizacyjnej wybudowanej po 1 stycznia 2018 r. – wszystkie zostały przyłączone,
- w okresie objętym kontrolą:
 - w jednym przypadku wszczął i wydał decyzję nakazującą przyłączenie nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej – właściciel nieruchomości wykonał decyzję i przyłączył nieruchomość do sieci,
 - nie nałożył żadnej grzywny na właściciela nieruchomości, celem przymuszenia go do przyłączenia jej do sieci kanalizacyjnej oraz nie wszczął i nie prowadził żadnego postępowania egzekucyjnego, którego celem było wyegzekwowanie przyłączenia nieruchomości do sieci kanalizacyjnej,
 - w żadnym przypadku nie zapewnił wykonania podłączenia nieruchomości do sieci kanalizacyjnej w trybie wykonania zastępczego oraz nie występował do sądu o ukaranie właściciela nieruchomości, w związku z popełnieniem wykroczenia z art. 10 ust. 2 ucpg.–

(akta kontroli str. 222, 242-244)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Burmistrz nie posiadał danych dotyczących gospodarki ściekami komunalnymi na obszarze Gminy. Informacje te pozyskano dopiero w trakcie kontroli NIK od jednostki podległej. Ponadto Urząd do dnia zakończenia kontroli nie posiadał wiedzy, ilu właścicieli nieruchomości położonych na terenie Gminy nie stosowało żadnej z metod pozbywania się nieczystości ciekłych ze swoich nieruchomości, ani o szacowanej ilości takich ścieków. W związku z powyższym Burmistrz nie podejmował wobec wszystkich zobowiązanych stosownych działań.

Zgodnie z postanowieniami art. 5 ust. 6 ucpg nadzór nad realizacją obowiązków utrzymania czystości i porządku na terenie gminy należy do burmistrza.

(akta kontroli str. 4-8, 213-226)

2. Prowadzona przez Urząd ewidencja zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków była nierzetelna, gdyż nie zawierała danych wymaganych postanowieniami art. 3. Ust. 3 pkt 1 i 2 ucpg. Na 537 zbiorników bezodpływowych wykazanych w rejestrze: w 533 przypadkach nie podano pojemności zbiornika, w 522 nie podano, iż zawarto umowę na wywóz nieczystości, a w 206 przypadkach nie odnotowano wywozu nieczystości płynnych w ciągu roku. Natomiast na 56 przydomowych oczyszczalni ścieków wykazanych w rejestrze, w żadnym przypadku nie podano informacji o ich wielkości (ilości ścieków na dobę), stopnia zgodności redukcji w stosunku do wielkości aglomeracji oraz zawartych umowach na wywóz osadu.

Zgodnie z postanowieniami art. 3. Ust. 3 pkt 1 i 2 ucpg Gminy prowadzą (w formie umożliwiającej przekazywanie informacji w postaci elektronicznej) ewidencję:

- 1) *zbiorników bezodpływowych w celu kontroli częstotliwości ich opróżniania oraz w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej;*
- 2) *przydomowych oczyszczalni ścieków w celu kontroli częstotliwości i sposobu pozbywania się komunalnych osadów ściekowych oraz w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej,*
- 3) *umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w celu kontroli wykonywania przez właścicieli nieruchomości i przedsiębiorców obowiązków wynikających z ustawy.*

(akta kontroli str. 183-194)

- 3 Burmistrz nie ustalił właścicieli nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe, którzy nie zawarli umowy na ich opróżnianie. W konsekwencji powyższego Gmina nie była w stanie zrealizować obowiązku wynikającego z postanowień art. 6 ust. 6 ucp, tj. zorganizowania opróżniania tych zbiorników.

(akta kontroli str. 210-212)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie wypełnianie przez Burmistrza obowiązku wynikającego z postanowień art. 5 ust. 6 ucp, w zakresie nadzoru nad postępowaniem ze ściekami komunalnymi na obszarze Gminy.

Ocenę tę uzasadnia w szczególności:

- niezapewnienie gromadzenia danych dotyczących gospodarki ściekami komunalnymi na obszarze Gminy oraz aglomeracji, a także informacji, ilu właścicieli nieruchomości położonych na terenie Gminy nie stosowało żadnej z metod pozbywania się nieczystości ciekłych ze swoich nieruchomości, co skutkowało niepodjęciem wobec wszystkich zobowiązanych stosownych działań,
- nierzetelne prowadzenie rejestru zbiorników bezodpływowych nieczystości ciekłych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.

3. Finansowanie zbierania i oczyszczania ścieków komunalnych

3.1. Zapewnienie środków na finansowanie zbierania i oczyszczania ścieków komunalnych

W Gminie, w okresie objętym kontrolą zadania w zakresie gospodarki ściekowej, w tym budowę, remont sieci kanalizacyjnej i podłączanie do nich nieruchomości oraz prace remontowe i inwestycje na oczyszczalni ścieków realizowała Spółka MZWiK, której dochody i wydatki nie były ujmowane w budżecie Gminy.

Spółka na realizację zadań związanych z gospodarką ściekową w latach 2018-2020 zaplanowała łącznie 11 205,6 tys. zł (w 2018 r. – 3 748,0 tys. zł, w 2019 r. – 5 251,6 tys. zł i 2 206,0 tys. zł w 2020 r.), z czego do dnia 30 września 2020 r. wydatkowała 8 357,3 tys. zł, (tj. 74,6%), z tego w 2018 r. – 2 448,3 tys. zł (65,3%), w 2019 r. – 4 682,9 tys. zł (89,2%) i 1 226,1 tys. zł w 2020 r. (55,6%).

Natomiast Gmina w okresie objętym kontrolą wystąpiła:

- w 2018 r.³² do Wojewody Małopolskiego o dofinansowanie (w ramach Programu Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej) rozbudowy drogi gminnej przy ul. Grel w Nowym Targu. Otrzymała 2 696,4 tys. zł. W ramach zadania wykonano m.in. 37,2 m kanalizacji sanitarnej o wartości 45,4 tys. zł (środki własne Gminy – 22,7 tys. zł, środki z Programu – 22,7 tys. zł),
- w 2019 r.³³ do Marszałka Województwa Małopolskiego o dofinansowanie (w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego) budowy wschodniej obwodnicy Nowego Targu. Otrzymała 5 071,8 tys. zł. W ramach zadania wybudowano m.in. 228,7 m kanalizacji sanitarnej o wartości 273,5 tys. zł (środki własne Gminy – 68,4 tys. zł, środki z Programu – 205,1 tys. zł).

(akta kontroli str. 290-291, 358-359)

Gmina w okresie objętym kontrolą:

- nie finansowała i nie dofinansowała zadań związanych z gospodarką ściekową (w tym podłączania nieruchomości do sieci kanalizacyjnej) z opłat i kar, o których mowa w art. 403 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska³⁴,
- nie występowała do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej o dofinansowanie zadań związanych z gospodarką ściekową na terenie Gminy.

Burmistrz wyjaśnił, że zadania inwestycyjne z zakresu gospodarki komunalnej (rozbudowa sieci wodociągowych i kanalizacyjnych oraz modernizacja oczyszczalni ścieków)

³² Wniosek FPII.041.1.2.018 z 15.09.2017 r.

³³ Wniosek FPII.041.11.2.016 z 04.11.2016 r.

³⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 t. j.

realizowania i finansowana jest przez Spółkę MZWiK. W związku z faktem, iż Gmina skanalizowana jest w 98% i obecnie nie ma już dużych zadań inwestycyjnych do realizacji, stąd Urząd nie występował z wnioskami o środki zewnętrzne na budowę kanalizacji.

(akta kontroli str. 290-291, 363)

3.2. Finansowanie zbierania i oczyszczania ścieków komunalnych

W AKPOŚK 2017 na zadania związane z gospodarką ściekową na obszarze aglomeracji zaplanowano 50 350,0 tys. zł, z tego na terenie Gminy 37 000,0 tys. zł oraz 13 350,0 tys. zł na obszarze pozostałych gmin wchodzących w skład aglomeracji. Do 31 grudnia 2019 r. wydatkowano 10 459,8 tys. zł (20,8%), odpowiednio 3 004,8 tys. zł (6,0%) i 7 455,0 tys. zł (14,8%)³⁵.

Urząd nie posiadał danych o zrealizowanych wydatkach na poszczególne przedsięwzięcia związane z realizacją zadań w zakresie gospodarki ściekowej w aglomeracji oraz gminie Miasto Nowy Targ.

(akta kontroli str. 358-359)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W okresie objętym kontrolą, na obszarze Gminy, zadania w zakresie gospodarki ściekowej (w tym zaplanowane w AKPOŚK 2017) realizowała Spółka MZWiK, do której należało również zapewnienie środków finansowych na ich realizację. Gmina w tym okresie, nie planowała w swoim budżecie i nie realizowała zadań związanych z gospodarką ściekową na swoim obszarze i nie podejmowała działań w celu pozyskania środków finansowych na ten cel ze źródeł zewnętrznych. W ocenie NIK, mając na uwadze postanowienia art. 7 ust. 1 pkt 3 usg, Gmina powinna wspierać ww. Spółkę w zapewnieniu środków na zbieranie i oczyszczanie ścieków komunalnych na swoim terenie, tym bardziej, że w badanym okresie Spółka MZWiK nie zrealizowała wszystkich zaplanowanych zadań. NIK zwraca również uwagę, iż zgodnie z postanowieniami art. 5 ust. 6 ucpg, do Burmistrza należy nadzór m.in. nad gospodarką ściekową na terenie gminy, a więc konieczne jest gromadzenie i analizowanie informacji o stanie realizacji poszczególnych zadań inwestycyjnych wykonywanych przez Spółkę MZWiK.

IV. Uwagi i wnioski

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

1. Weryfikację przepisów wewnętrznych oraz podziału obowiązków w Urzędzie pod kątem ich zgodności z przepisami prawa oraz zapewnienia ciągłości i należytej jakości wypełniania zadań związanych z gospodarką ściekową.
2. Zapewnienie skutecznego funkcjonowania systemu monitorowania i nadzoru nad realizacją zadań z zakresu gospodarowania ściekami w Urzędzie, w tym prawidłowe, rzetelne opracowanie i przekazywanie udokumentowanych danych w zakresie sprawozdawczości w ramach KPOŚK.
4. Prowadzenie kontroli częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków, egzekwowanie od właścicieli nieruchomości obowiązków udokumentowania w formie umowy korzystania z usług podmiotów opróżniających zbiorniki bezodpływowe oraz organizowanie opróżniania zbiorników bezodpływowych w przypadku zidentyfikowania faktu niezawarcia umowy.

³⁵ Urząd nie posiadał danych o wydatkach na 30 września 2020 r.

5. Dostosowanie i prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych nieczystości ciekłych i przydomowych oczyszczalni ścieków bytowych do wymagań obowiązujących w tym zakresie przepisów.
6. Monitorowanie realizacji zadań w zakresie gospodarki ściekowej przez Spółkę MZWik oraz wspieranie jej w ich realizacji, w tym zapewnieniu środków na ich sfinansowanie.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kraków, 29 marca 2021 r.

Kontroler
Jerzy Baranek
Główny specjalista kp.
/-/

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Krakowie
Dyrektor
Jolanta Stawska
/-/

Zmian w wystąpieniu pokontrolnym dokonała: